

ORE OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI

Pomoc uczniom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się w systemie edukacji

Izabella Lutze
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Pracownia Rozwoju Zawodowego Nauczycieli

Alaka Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI

Plan prezentacji

- I. Kierunki zmian w pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom.
- II. Organizowanie pomocy uczniom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
 - I. Działania zespołu ds. SPE.
 - II. Obszary wymagające wsparcia.
 - III. Działania planowane przez ORE.

Alaka Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI

I. Kierunki zmian w pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom

Zadania dla szkoły i poradni psychologiczno-pedagogicznych w kontekście planowanych zmian.

1. Plan Rozwoju i Konsolidacji Finansów Publicznych 2010–2011 opracowany w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów jako źródło zmian dotyczących edukacji.
2. Projekty Rozporządzeń MEN:
 - Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
 - Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
 - Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.

Alaka Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI

I. Kierunki zmian w pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom c.d.

1. Plan Rozwoju i Konsolidacji Finansów Publicznych 2010–2011. Priorytety Rozwojowe:

4.1 Rozwój kapitału intelektualnego, edukacji, nauki i innowacyjności

4.1.1 Zapewnienie powszechności i dobrego poziomu wychowania przedszkolnego
Promowanie zespołów przedszkolno-szkolnych jako miejsc kompleksowego zaopatrzenia potrzeb dzieci, zapewniających lepszy dostęp do specjalistów (np. psychologów, logopedów, terapeutów) diagnozujących i wspierających ich rozwój.

4.1.2 Zwiększenie efektywności systemu oświaty
Wypracowanie (...) nowych rozwiązań w zakresie finansowania, w szczególności (...) poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego, doskonalenia nauczycieli (...).

Alaka Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI

I. Kierunki zmian w pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom c.d.

1. Plan Rozwoju i Konsolidacji Finansów Publicznych 2010–2011 Priorytety Rozwojowe c.d.

Stworzenie mechanizmu umożliwiającego korzystanie przez szkoły i placówki – odpowiednio do potrzeb – ze wsparcia służącego doskonaleniu ich pracy, obejmującego w szczególności:

- świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej jak najbliżej dziecka/ucznia, w środowisku jego nauczania i wychowania;
- poprawę dostępności, a także podniesienie jakości wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej rodzicom i nauczycielom;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli, w tym między innymi w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem

Wybór formy, zakresu i czasu trwania niezbędnego wsparcia należałby do szkoły dysponującej odpowiednimi środkami na ten cel.

Alaka Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI

I. Kierunki zmian w pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom c.d.

1. Plan Rozwoju i Konsolidacji Finansów Publicznych 2010–2011

4.1.3 Usprawnienie systemu awansu zawodowego i wynagradzania nauczycieli

Awans poziomy
(...) utworzenie średniej kadry kierowniczej nauczycieli – liderów, która będzie kreować i koordynować wdrażanie dobrych praktyk zawodowych lub nowatorskich projektów (...)

Alaka Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE Ośrodek Rodzicielski Edukacji

I. Kierunki zmian w pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom c.d.

2. Projekty rozporządzeń MEN

Dyrektor jest odpowiedzialny za organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole.

Celem pomocy psychologiczno – pedagogicznej (...) jest rozpoznawanie możliwości psychofizycznych i zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, wynikających w szczególności ze specyficznych trudności w uczeniu się.

Na I etapie edukacyjnym – rozpoznawanie ryzyka dysleksji u uczniów; zindywidualizowana praca i zajęcia korekcyjno-Kompensacyjne.

Źródło: Projekt Rozporządzenia MEN w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, maj 2010.

Alisa Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE Ośrodek Rodzicielski Edukacji

2. Projekty rozporządzeń MEN c.d.

Rola i zadania poradni psychologiczno – pedagogicznych – współpraca ze szkołą

- pomoc udzielana uczniom, rodzicom i nauczycielom,
- zadania: m.in. diagnozowanie specyficznych trudności w uczeniu się; wydawanie opinii i orzeczeń;
- współpraca ze szkołami i placówkami w rozpoznawaniu specyficznych trudności w uczeniu się, w tym w rozpoznawaniu u uczniów w szkole podstawowej, na pierwszym etapie edukacyjnym, ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się;
- współpraca z przedszkolami, szkołami i placówkami przy opracowywaniu i wdrażaniu indywidualnych programów dla uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz dokonywaniu okresowej oceny efektywności udzielanego wsparcia;
- udział w pracach zespołu np. SPE;
- udzielanie wsparcia nauczycielom i specjalistom we współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli.

Źródło: Projekt Rozporządzenia MEN w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych

Alisa Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

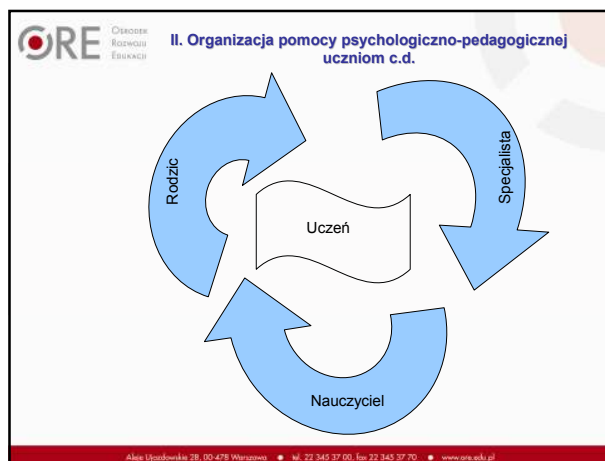
ORE Ośrodek Rodzicielski Edukacji

II. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom

Założenie: Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jak najbliższej ucznia.

- **Nauczyciel – pierwsze ogniwo pomocy psychologiczno-pedagogicznej** – rozpoznaje potrzeby, wspiera i doradza, współpracuje z rodzicami, innymi nauczycielami oraz specjalistami.
- **Zespoły zadaniowe/problemowe** – wsparcie i doskonalenie, diagnoza potrzeb, planowanie i monitorowanie udzielanej pomocy.
- **Indywidualizacja pracy z uczniem** – zindywidualizowany program edukacji zawierający elementy wsparcia.
- **Współpraca ze specjalistami** – poradnia psychologiczno-pedagogiczna i placówki doskonalenia nauczycieli.

Alisa Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE Ośrodek Rodzicielski Edukacji

II. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom c.d.

Zadania nauczyciela

- Rozpoznawanie ryzyka dysleksji
- Zapoznanie się z opinią PPP - analiza zaleceń.
- Kontakt ze specjalistą (w szkole lub w poradni psychologiczno-pedagogicznej). Współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz placówkami doskonalenia nauczycieli w zakresie podnoszenia kompetencji.
- Kontakt z innymi nauczycielami pracującymi z uczniem/liderem zespołu ds. SPE
- Doskonalenie się w obszarze specyficznych trudności w uczeniu się.
- Zaplanowanie działań – dostosowanie wymagań do możliwości ucznia.
- Zaplanowanie sposobów monitorowania i skuteczności udzielanej pomocy.

Alisa Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE Ośrodek Rodzicielski Edukacji

II. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom c.d.

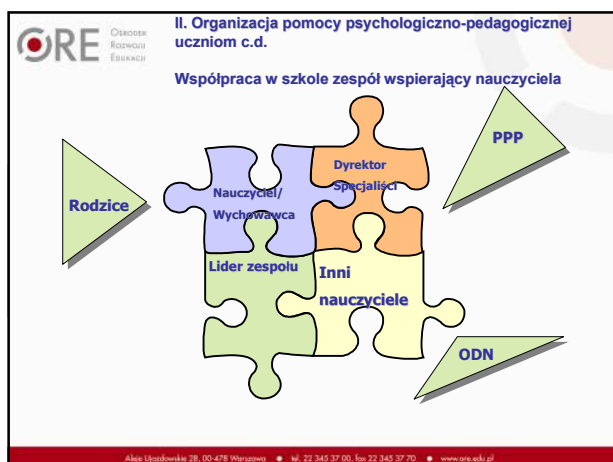
Działania nauczyciela

- Prowadzenie systematycznej obserwacji ucznia – mocnych stron, trudności, w tym rozpoznawanie specyficznych trudności w uczeniu się.
- Dostosowanie metod i form pracy do potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia - indywidualizacja pracy z uczniem.
- Współpraca z rodzicami.

Zobowiązania ucznia oraz rodzica

- Systematyczna praca zgodnie ze wskazówkami nauczyciela, pedagoga lub terapeuty.

Alisa Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE Ośrodek Rodzicielski Edukacji

III. Działania zespołu ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych

Zespoły (*zadaniowe*) budowane są na potrzeby określonego zadania. Mają z definicji czasowy charakter i grupują te osoby, które są potrzebne do wykonania danego zadania. W skład zespołów zadaniowych wchodzi osoby dobrane z innego klucza niż hierarchia organizacyjna.

(...) Zespoły zadaniowe często integrują, zachęcają do wzajemnej współpracy osoby, które - na co dzień - pracują w ramach innych zespołów.

TRENDY uczenie w XXI wieku. Internetowy magazyn CODN luty 2007. Zespół. Praca zespołowa. Praca w zespole. Małgorzata Taraszkiewicz, Kazimierz F. Nalepa

Alaka Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE Ośrodek Rodzicielski Edukacji

III. Działania zespołu ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych c.d.

Co wpływa na organizację pracy zespołu?

- powołanie lidera (cechy, umiejętności, kompetencje) i członków zespołu,
- podział zadań,
- zaplanowanie działań – harmonogram spotkań – organizacja pracy, miejsce spotkań,
- dokumentowanie pracy zespołu (sposób, osoba odpowiedzialna),
- monitorowanie i ewaluacja,
- zarządzanie – motywowanie członków zespołu (przepływ informacji),
- warunki zewnętrzne i wewnętrzne.

Alaka Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE Ośrodek Rodzicielski Edukacji

III. Działania zespołu ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych c.d.

Zadania zespołu

- **rozpoznawanie ryzyka** wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się,
- określanie **form i sposobów** udzielania pomocy,
- dokonywanie okresowej **efektywności** udzielanej pomocy,
- opracowywanie i wdrażanie **indywidualnych programów** dla uczniów,
- organizowanie, koordynowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- **wspieranie rodziców**,
- **współpraca** z różnymi instytucjami wspierającymi działania szkoły w tym poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.

Alaka Upadzińska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI

III. Działania zespołu ds. Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych c.d.

Organizowanie, koordynowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

- obserwacje pedagogiczne (m.in. rozpoznawanie ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się, diagnoza potrzeb i możliwości uczniów);
- zindywidualizowanej pracy z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych (praca w domu i w szkole);
- zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów (rozwój umiejętności psychospołecznych)
- zajęcia specjalistyczne (np. korekcyjno-kompensacyjne), wsparcie indywidualne;
- porady, konsultacje, warsztaty, szkolenia dla uczniów, nauczycieli i rodziców.

Alaka Upiódowska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI

IV. Obszary wymagające wsparcia

ASPEKT PRAWNY

- niezbędne elementy wiedzy prawno-organizacyjnej w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej

ASPEKT TEORETYCZNO - PRAKTYCZNY

- niezbędne elementy wiedzy i kompetencji w zakresie:
 - rozwoju i dysfunkcji rozwojowych
 - działań diagnostycznych nauczyciela
 - planowania wsparcia rozwiązań metodycznych – metod, form pracy z dzieckiem z różnorodnymi dysfunkcjami, uwzględniających dany etap edukacji

M. Pleskot. „Rozpoznawanie ryzyka dysleksji”. Materiały ORE

Alaka Upiódowska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI

IV. Obszary wymagające wsparcia c.d.

Proponowane obszary współpracy między szkołą a poradnią w zakresie specyficznych trudności w uczeniu się:

- Sposoby prowadzenia obserwacji pedagogicznych.
- Sposoby dostosowania wymagań dydaktycznych do możliwości ucznia-indywidualizacja w pracy z uczniem.
- Ustalanie kryteriów oceniania oraz różnorodnych form sprzyjających budowaniu pozytywnej samooceny uczniów.
- Budowanie klimatu społecznego klasy/szkoły.
- Tworzenie zespołów problemowych i zadaniowych w szkole.

Alaka Upiódowska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI

V. Działania planowane przez ORE

- **Przygotowanie materiałów merytorycznych** - poradnik (e-book) dla nauczycieli i liderów – [Specyficzne trudności w uczeniu się](#)
- **Kurs e-learningowy** dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej pt.: [Rozpoznawanie ryzyka dysleksji](#)
- **Współpraca** z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w obszarze specyficznych trudności w uczeniu się – wspieranie nauczycieli, rodziców, praca z uczniem
- **Podnoszenie kompetencji nauczycieli** – budowanie systemu wsparcia dla szkolnych liderów ds. specyficznych trudności w uczeniu się – współpraca z przedstawicielami placówek doskonalenia nauczycieli i poradniami psychologiczno-pedagogicznymi

Alaka Upiódowska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl

ORE OŚRODEK ROZWOJU EDUKACJI

Dziękuję!

Izabella Lutze
 Pracownia Rozwoju Zawodowego Nauczycieli
 Ośrodek Rozwoju Edukacji
izabella.lutze@ore.edu.pl
www.ore.edu.pl

Alaka Upiódowska 28, 00-478 Warszawa • tel. 22 345 37 00, fax 22 345 37 70 • www.ore.edu.pl